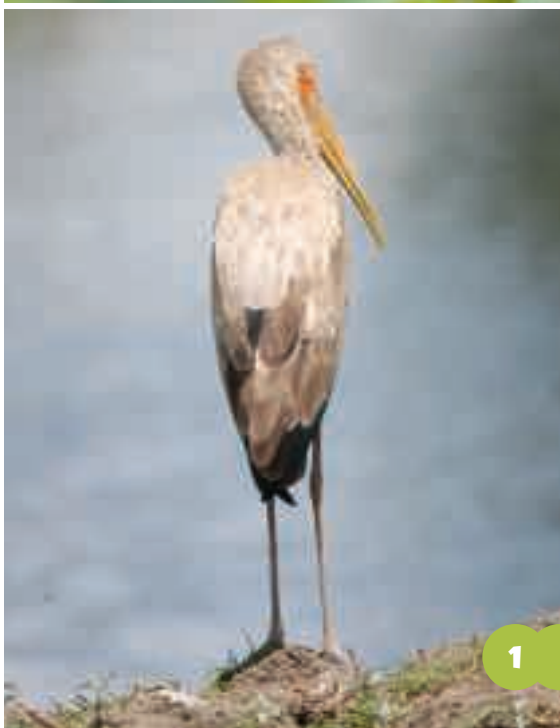

Op babydieren- borrel

Streepie de baby-zebra

Dit is Streepie.

Wat een knapperd, hé! Ik ben gek op zijn streepjes. Maar ... die strepen zijn bruin, zie ik je al denken. Ja! Een baby-zebra wordt geboren met bruine strepen. Pas na een maand of vier krijgt hij zijn echte strepen. En Streepie is nu drie maanden oud. Eh, jong.

Een mama-zebra is 11 á 12 maanden zwanger. Wanneer ze moet bevallen, zoekt ze voor enkele dagen een rustig plekje op. Weg van de groep waarin ze leeft. Bevallen gaat heel snel: binnen tien minuutjes is het jong er. Als het langer zou duren, zou het gevaarlijk zijn voor de moeder. Ze staat er immers alleen en is daardoor een gemakkelijke prooi voor, bijvoorbeeld, een leeuw.

Bij de geboorte woog Streepie ongeveer 35 kg. Dat is waarschijnlijk ruim 10 keer meer dan dat jij woog toen je voor het eerst kwam piepen.

Een pasgeboren zebra heeft een kort lichaam en lange poten. Hij kan meteen horen, ruiken en zien. Na tien minuten kan hij al op eigen poten staan. Eerst lijkt het wel of hij dronken is, maar al heel snel loopt hij gewoon met zijn mama mee. Na een uurtje gaat de jonge zebra op zoek naar eten. Dat vindt hij natuurlijk bij zijn moeder. Die heeft lekkere melk voor hem.

Na een paar dagen gaan de moeder en haar jong terug naar de groep. Het veulen heeft dan goed kunnen wennen aan zijn mama. Het kent haar geur en haar geluid. En het zal haar, tussen de vele andere zebra's, ook kunnen herkennen aan haar strepen.

Korte tijd later begint het jonge dier gras te smullen. Maar moedermelk wil het toch ook nog hebben. Daarvan blijft het zebrajong smullen tot het zowat een jaar oud is.

Echt waar ...

In een Chinese zoo werd in 2011 een zebra geboren. Vijf dagen later stierf zijn moeder.

De vader-zebra wou niet voor zijn zoon zorgen.

De zoo bouwde een aparte kooi voor het dier en gaf het melk. Maar de baby at niet.

Op een dag droeg verzorger Chen een gestreept T-shirt. De kleine zebra deed heel opgewonden toen hij dat zag. Chen probeerde om het dier melk te geven en ... het lukte! Vanaf dat moment dronk de baby gretig¹ melk, maar enkel wanneer Chen zijn gestreepte T-shirt droeg.

Wally de baby-walvis

Graag stel ik je Wally voor.

Wally is een kalf. Nee, hij is niet het zoontje van een koe. Wally's moeder is een bultrugwalvis. Het jong van een walvis wordt ook een kalf genoemd.

De geboorte van een walvis lijkt een beetje op de geboorte van een mensenbaby. Walvissen zijn immers zoogdieren. Ze leggen geen eieren, maar ze brengen hun jongen levend ter wereld. En ze geven hen moedermelk.

Een bultrugwalvismoeder is tussen 11 en 12 maanden zwanger. De baby groeit in de buik van de moeder en krijgt eten via de navelstreng². Net zoals bij mensen, dus.

Voor haar bevalling, zwemt een walvismoeder naar een rustige, ondiepe plek in de zee. Over deze tocht doet ze bijna veertig dagen.

Bij de geboorte weegt het kalf ongeveer 1000 kg (ongeveer evenveel als een auto!) en is het vier à vijf meter lang.

Een walviskalf kan niet ademen wanneer het geboren wordt. Daarom komt de staart van het dier eerst naar buiten.

Indien de kop eerst zou komen, zou het dier verdrinken.

Direct na de geboorte duwt de mama haar jong naar het wateroppervlak. Daar kan het voor het eerst ademen. Dan is het kalf klaar om als walvis door het leven te gaan. Met de hulp van de moeder, natuurlijk. Die zal haar jong nog een jaar lang zo dicht mogelijk bij zich houden.

De eerste vijf maanden drinkt het kalf wel 200 liter moedermelk per dag. Dat is de inhoud van 20 emmers! Daarna gaat het dier de dingen eten die een volwassen bulrugwalvis ook eet: plantjes en kleine dieren uit de oceaan.

Echt waar ...

In 2008 gebeurde er iets vreemds, in de buurt van Sydney (Australië).

Een verdwaald walvisjong van nog geen twee maanden oud, dacht dat een boot zijn moeder was. Het jong zwom voortdurend in de buurt van het elf meter lange schip. Met man en macht³ probeerde men het dier te scheiden van de boot en het naar dieper water te lokken.

Ondertussen werd met helikopters gezocht naar de moeder van het walvisjong of naar een andere groep walvissen met wie het dier zou kunnen meezwemmen.

Tevergeefs.

Omdat het niet mogelijk was om het jonge dier moedermelk te geven, raakte het steeds meer uitgeput.

Uiteindelijk is het dier gestorven.

Klepper de baby-ooievaar

Klepper kwam een tijdje geleden uit het ei.

Ooievaars bouwen hun nest in bomen, op hoge gebouwen, op schoorstenen of op hoge palen. Zo'n nest is groot en stevig. Het kan een aantal jaren na elkaar gebruikt worden.

Een vrouwtjesooievaar legt één keer per jaar eieren. Gewoonlijk zijn er dat drie of vier. Die worden om de één à twee dagen gelegd.

Na het leggen van het tweede ei begint het vrouwtje te broeden. Daardoor komen de jongen niet allemaal op hetzelfde moment uit het ei.

Een ei weegt ongeveer 110 gram.

Het is iets groter dan een ei van een kip.

Het vrouwtje en het mannetje broeden om beurten.

Zo is het nest nooit onbeschermd en hebben beide ouders voldoende tijd om eten te zoeken.

Na 33 of 34 dagen pikt het jong een gat in het ei.

Het heeft daarvoor een eitand. Dat is een scherp beenpuntje op zijn snavel. Dat dient speciaal om de eischaal open te pikken. Dat beenpuntje valt na enkele dagen af, want dan heeft het vogeltje dat niet meer nodig.

Wanneer het gat in de schaal groot genoeg is, duwt het vogeltje zichzelf met zijn pootjes verder uit het ei.

Bij de geboorte weegt een ooievaartje amper 60 gram. Dat is ongeveer het gewicht van twee boterhammen.

Met zijn grijze donsveertjes is het dan niet bepaald moeders mooiste. Maar dat verandert vlug. Al vrij snel krijgt het jong een dichte vacht van wollig wit dons. In zijn tweede jaar krijgt de vogel zijn volwassen verenkleed.

Het jong heeft rossige poten, die later zwart zullen worden zoals bij zijn ouders.

De snavel van het jong is zwart.

Bij het opgroeien krijgt die een mooie oranje- of roodachtige kleur.

Tijdens de eerste weken gaat telkens één van de twee ouders voedsel zoeken. De andere blijft dan bij het nest om de jongen te beschermen.

Zo'n voedseltocht kan wel twee uur duren.

De ouders zoeken kevers, sprinkhanen, wormen ... die ze vangen in de omgeving. Ze slikken de prooi in en bewaren ze in een krop in hun keel.

Bij het terugkomen begroeten de ooievaars elkaar met geklepper. De ingeslikte en in de krop bewaarde half verteerde prooien worden dan uitgebraakt. De jongen eten dan gretig hun buikje rond.

Jonge ooievaars groeien als kool⁴. Na twintig dagen wegen ze al 1,5 kg.

Wanneer de jongen vier à vijf weken oud zijn, eten ze ruim een halve kilo voedsel per dag.

Vanaf dan moeten de beide ouders gelijktijdig op zoek gaan naar voedsel. Voor hen is het dan een superdrukke periode!

Wanneer de jongen ongeveer twee maanden oud zijn, is het tijd om te leren vliegen. Dat doen ze eerst boven het nest. Ze klapwieken⁵ een eindje omhoog, en hopen dat ze telkens weer veilig in hun nest landen.

Hun eerste echte vlucht verloopt wat onhandig. Maar al doende leert men⁶. En tegen het eind van de zomer zijn ze volleerde vliegers. Dan zijn ze klaar om naar het zuiden te trekken.

Echt waar ...

In 2014 koos een koppel ooievaars een natuurgebied in Lokeren uit als broedplaats. Een goede maand later was het gezinnetje drie baby's rijk. 'Hoera!' juichten mensen van een milieuvereniging. Ze waren zo blij dat ze een heuse babyborrel⁷ planden om de geboorte te vieren.

Maar een hagelstorm zorgde voor verdriet. Mama ooievaar stierf toen ze haar jongen probeerde te beschermen. Ook één van de baby's overleefde de storm niet. Papa-ooievaar stond er nu alleen voor. En dat was moeilijk. Hij moest op voedsel jagen, maar ook de jongen beschermen. Wanneer de zon te hard scheen, moest hij voor schaduw zorgen en wanneer het hard regende, moest hij de baby's bedekken omdat hun donsacht nog niet dik genoeg was.

Dierenvrienden hielpen de ooievaar een beetje. Ze legden elke dag dode muizen en kuikens in de buurt van het nest. Zo moest de vogel nooit voor lang het nest verlaten om te gaan jagen.

Dankzij die hulp lukte het papa-ooievaar om goed voor het jonge volkje te zorgen.

En de babyborrel?

Die kwam er toch, want heel veel mensen waren dolblij met de baby-vogels.

Rosa de baby-spin

En hier hebben we Rosa, een jong huisspinnetje!
Je hoeft geen schrik te hebben! Rosa is heel erg lief.
Zij heeft waarschijnlijk meer schrik van jou, dan dat jij
van haar hebt.

Enkele maanden geleden kwam Rosa uit een eitje.
Op datzelfde moment kwamen nog wel meer dan
100 spinnen uit andere eitjes.

Want mama-spinnen leggen in één keer een hoop
eitjes. Dat doen ze in een extra dik spinnenweb. Daar
maken ze een grote bol van. Een eipakket noemen
we dat. In die eitjes groeien de jonge spinnen.

Na een zestal weken breken de baby-spinnen de
wand van de eitjes open. Ze doen dat met een
eitand.

Op dat moment zijn de spinnen nog wit. In hun
achterlijfje hebben ze reservevoedsel zitten.

Dus ze moeten nog niet direct op zoek naar eten.
De spinnen komen dan wel al uit hun ei, maar nog
niet uit het pakket. Dat doen ze pas twee weken
later.

En dan wordt het moeilijk! De diertjes moeten nu voor zichzelf zorgen. Ze moeten zelf op zoek naar voedsel. En ze moeten voorzichtig zijn, want dieren zoals vogels, hagedissen en andere spinnen zijn verzet op baby-spinnen. Heel veel jonge spinnen overleven niet lang. Maar toch zullen er altijd spinnen zijn, want een mama-spin legt in haar leven wel 12 keer een eipakket. En 12 keer meer dan 100 eitjes ... Dat kan tellen!

Spinnen hebben geen skelet. Hun huid is gemaakt van chitine. Dat vormt een soort harnas rond het dier, zoals bij de ridders. Maar zo'n huid heeft één nadeel: hij kan niet groeien. En de spinnen groeien natuurlijk wel.

Zo komt het dat de huid steeds vaster gaat zitten. Op een bepaald moment zit hij zo strak dat de spin stopt met eten. En dan is het tijd om te vervellen. De oude huid valt af en er groeit een nieuwe huid die iets groter is. Hoe dikwijls een spin vervelt, hangt af van hoe groot ze wordt. Na de laatste vervelling is de spin volwassen.

Echt waar ...

De wolfspin is een bijzondere moeder. Zij legt haar eitjes niet zomaar ergens neer. Ze hangt ze aan de onderkant van haar buik en draagt ze overal met zich mee.

Wanneer de eitjes uitkomen, klimmen de jongen voor een paar weken op de rug van de moeder. Tot ze oud en wijs genoeg zijn om voor zichzelf te zorgen.

En het zijn niet zomaar enkele jongen. De rug van mama-spin zit dan helemaal vol!

Danny Ford uit Australië zag op een dag een dikke wolfspin in zijn keuken lopen. Hij nam een borstel en sloeg de spin dood. Maar dat heeft hij zich beklagd. Plots zag de keukenvloer zwart van de spinnen. De moederspin had blijkbaar honderden baby's op haar rug en die liepen allemaal weg. Dat werd zoeken voor de man!

Krokje de baby-krokodil

Ten slotte neem ik je nog mee op bezoek bij Krokje. Hij kwam enkele maanden geleden uit een ei gekropen. Ja! Krokodillen komen uit een ei!

Vrouwtjeskrokodillen maken een nest, op een droge plek, dicht bij het water. Sommige soorten krokodillen maken een nestkuil. Met hun achterpoten graven ze een put. Daarin leggen ze hun eieren. Dan gooien ze de kuil weer dicht.

Andere soorten bouwen een nestheuvel. Ze gebruiken daarvoor planten en takken uit de omgeving.

Mama-krokodil legt ongeveer 40 eieren in het nest. Dat is best veel, hé?

Ze gaat niet zelf op de eieren zitten, zoals vogels doen. Nee, hoor! Ze laat de eieren uitbroeden door de warmte van de zon. Dat is geen probleem want krokodillen leven in hete streken.

En wat wel heel vreemd is: de temperatuur waarin de eieren tijdens hun tweede week liggen te 'bakken' bepaalt of er een jongen of een meisje uit zal komen. Echt waar! Als het ongeveer 30 graden warm is, wordt het een nest meisjes. En bij een hogere temperatuur worden het jongetjes. Maar omdat de temperatuur in het nest nooit overal even hoog is, is de kans groot dat er én jongens én meisjes uit het nest komen.

Mama-krokodil eet in die periode haast niets en bewaakt het nest heel goed. Als het bloedheet is, gaat ze even het water in om af te koelen. Dan komt ze drijfnat terug en gaat weer bij het nest zitten. Daardoor maakt ze de grond boven het nest nat. Na ongeveer drie maanden komen de eieren uit. De kleintjes in het ei hebben op hun neus een eitandje (zoals vogels) en breken daarmee de schaal van het ei open. Ondertussen kwaken ze een beetje. Zo weet hun mama dat ze de heuvel of de kuil open moet graven, zodat de baby's uit het nest kunnen.

Een pasgeboren krokodil is ongeveer 30 cm groot. Mama zorgt goed voor de kleintjes. Ze neemt ze in haar bek en draagt ze voorzichtig naar het water. De kleine dieren kunnen al meteen zwemmen. Ze moeten ook al direct zelf eten zoeken. Nog geen herten of zebra's natuurlijk. Wel slakken, wormen, kikkers en insecten.

De eerste paar weken leven de jonge dieren tussen de planten aan de waterkant. Ze moeten immers goed oppassen want heel wat grotere dieren lusten graag kleine krokodillen. En dus worden er heel wat kleintjes opgegeten. Maar diegene die overleven, gaan al heel snel groeien. Het eerste jaar zelfs al 45 cm. En ze blijven groeien. Eigenlijk heel hun verdere leven.

Echt waar ...

Een jonge krokodil van ongeveer dertig centimeter lang heeft een aantal jaren geleden een vliegtuig op stelten gezet. Het incident⁸ vond plaats tijdens een vlucht in Egypte. Toen het vliegtuig zich op grote hoogte bevond, wandelde de krokodil plotseling onbevreesd tussen de passagiersstoelen door. Dat leidde uiteraard tot grote paniek. Stel je voor! Veel mensen begonnen luid te schreeuwen toen de krokodil zich een weg tussen hun benen door zocht. Uiteindelijk wist de bemanning het dier te vangen. Hoe de jonge krokodil aan boord is gekomen, blijft een raadsel. Alle passagiers en bemanningsleden werden ondervraagd, maar niemand gaf toe dat de baby-krokodil uit zijn of haar koffer kwam.

Woorduitleg

- 1 **gretig** = als je iets heel graag wilt hebben
- 2 **navelstreng** = soort 'snoer' waarmee de baby vastzit in de buik van de moeder
- 3 **met man en macht** = wanneer iedereen hard meewerkt
- 4 **als kool groeien** = heel snel groeien
- 5 **klapwieken** = met de vleugels slaan
- 6 **al doende leert men** = hoe meer je probeert, hoe beter het lukt
- 7 **babyborrel** = feest om een geboorte te vieren
- 8 **incident** = iets vervelends dat gebeurt